

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/237/2021
Identifikačné číslo spisu: 8813206709
Dátum vydania rozhodnutia: 15.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8813206709.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: W. N., nar. X. júla XXXX, bytom I., zastúpený: JUDr. Miroslav V., advokát, so sídlom Vranov nad Topľou, Štúrova 29, proti žalovanej: KOOOPERATIVA, poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 9.252,85 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8C/124/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. júla 2019 sp. zn. 9Co/28/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

1. V právoplatne skončenom konaní, vedenom na okresnom súde Vranov nad Topľou v spore žalobcu Jozefa Haňa proti žalovanému W. N., nar. X. júla XXXX., bytom I., za účasti vedľajšieho účastníka: KOOOPERATIVA, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, o náhradu škody na zdraví, bol tam žalovaný W. N. (z pôvodne uplatňovanej sumy 307.906,79 eur) zaviazaný uhradiť tomuto žalobcovi z titulu bolestného sumu 4.779,92 eur a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 13.941,45 eur, spolu 18.721,37 eur. Zároveň súd vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Následne, uznesením č. k. 5C/5/2007-356 zo dňa 18 apríla 2013 bol W. N. zaviazaný zaplatiť súdny poplatok v sume 561,50 eur a uznesením č. k. 5C/5/2007-328 zo dňa 19. 01. 2012 bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi W. N. náhradu trov uvedeného konania v sume 9.252,85 eur.

2. Exekútorický úrad Michalovce, súdny exekútor JUDr. Bartolomej Jakubčák podaním zo dňa 04. 06. 2013 na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. 5C/5/2007 zo dňa 19. 01. 2012 ako vykonateľného exekučného titulu upovedomil W. N. o začatí exekúcie v prospech W. N. na vymoženie pohľadávky v sume 9.252,85 eur a trov exekučného konania.

II.

3. Žalobou zo dňa 20. 06. 2013 sa W. N. ako žalobca domáhal, aby súd žalovanú: KOOOPERATIVA, a.

s. Vienna Insurance Group na základe poisťnej zmluvy zaviazal uhradiť vyššie špecifikovanú sumu trov súdneho konania sp. zn. 5C/5/2007 v sume 9.252,85 eur (ďalej aj „náklady konania“) na účet exekútora a sumu 561,50 eur z titulu zaplateného súdneho poplatku.

4. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“) v poradí prvým rozsudkom zo dňa 26. januára 2016 č. k. 8C/124/2013-98 tejto žalobe vyhovel v časti uplatnenej sumy náhrady trov konania 9.252,85 eur, súdneho poplatku 561,50 eur, trov konania za žalobu 294,25 eur. Žalobcovi voči žalovanej tým istým výrokom priznal aj náhradu trov konania 1.700 eur. V časti, ktorou sa žalobca domáhal, aby uplatňované sumy žalovaná zaplatila na účet exekútora, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. Dospel k záveru, že podmienenie povinnosti poisťovne uhradiť náklady občianskeho súdneho konania v čl. VII. Všeobecných poisťných podmienok len na prípady, ak sa poisťovňa v poisťnej zmluve na takú náhradu trov konania zaviazala, je v rozpore s dobrými mravmi, pričom žalovaná nepreukázala, že by sa v zmysle týchto všeobecných podmienok (vôbec) niekedy zaviazala na úhradu takých nákladov.

6. Uvedený rozsudok vo vyhovujúcej časti bol na základe odvolania žalovanej uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. októbra 2017 sp. zn. 9Co/50/2016 (č. l. 124) zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia. Súdu prvej inštancie uložil, aby sa v ďalšom konaní riadne vysporiadal s argumentáciou žalovanej, ktorá v konaní poukazovala na zákon č. 23/1962 Zb. o poľovníctve (zrušený zákonom č. 274/2009 Z. z.), ktorá právna úprava jasne a zrozumiteľne hovorí o minimálnom poistnom krytí. Krajský súd uviedol, že pokiaľ by mal zákonodarca úmysel a záujem, aby z povinného zmluvného poistenia boli hradené aj ďalšie náklady, bol by to v zákone výslovne uviedol a nedával by zmluvným stranám možnosť, aby si väčší rozsah poistenia dohodli vo všeobecných zmluvných podmienkach. Súdu prvej inštancie uložil, aby v prípade opätovného záveru o dôvodnosti žaloby odkázal na relevantnú právnu úpravu, pri úvahe o neplatnosti čl. VII. všeobecných zmluvných podmienok žalovaného pre rozpor s dobrými mravmi uviedol konkrétne zákonné ustanovenie, na základe ktorého je možné aktom aplikácie konštituovať (založiť), t. j. nie obmedziť právo, pokiaľ z pozitívnej právnej úpravy nevyplýva.

III.

7. V poradí druhým rozsudkom zo dňa 13. marca 2018 sp. zn. 8C/124/2013 (č. l. 140) súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

8. Mal za preukázané, že Kooperatíva, družstevná poisťovňa, a. s., Bratislava v zmysle § 828 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník, ďalej aj „OZ“) dňa 13. 11. 1995 uzatvorila so Slovenským poľovníckym zväzom, ústredie, Bratislava poisťnú zmluvu č. XX-XXXXXXX-X o poistení zodpovednosti z a škody spôsobené pri výkone práva poľovníctva v prospech fyzických osôb uvedených v čl. II ods. 1 písm. a), b) a c) tejto zmluvy (ďalej aj „poisťná zmluva“), čím bolo zabezpečené splnenie povinnosti stanovenej v § 32 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov; z poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby v súvislosti s výkonom poľovníctva poisťovňa za neho nahradila a) škodu vzniknutú inému na zdraví alebo usmrtením, b) poškodením, zničením alebo stratou vecí. Podľa čl. III zmluvy plnenie poisťovne za škodu na zdraví alebo usmrtením nie je obmedzené poistnou sumou; poistený sa podieľa na plnení škodovej udalosti spoluúčasťou vo výške 20 %, najmenej 100 Sk, najviac však 5.000 Sk.

9. Skonštatoval, že v zmysle čl. I Všeobecných poisťných podmienok pre poistenie zodpovednosti za škodu č. 605 (ďalej aj „VPP“) má fyzická alebo právnická osoba právo, aby poisťovňa za ňu nahradila škodu, vzniknutú inému v súvislosti s činnosťou alebo so vzťahom poisteného bližšie označeným v zmluve, na zdraví alebo usmrtením, poškodením, zničením alebo stratou vecí, pokiaľ poistený za škodu zodpovedá v dôsledku svojho konania alebo vzťahu v čase trvania poistenia. Poistnou udalosťou je vznik povinnosti nahradiť škodu uvedenú v ods. 1. Ak o náhrade škody rozhoduje oprávnený orgán, je poisťovňa povinná plniť podľa tohto orgánu dňom právoplatnosti jeho rozhodnutia.

10. Čl. VII ods. 1 písm. b) VPP ustanovuje, že poisťovňa je povinná uhradiť náklady občianskeho súdneho konania o náhrade škody, ak bolo toto konanie nutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, pokiaľ je poistený povinný tieto uhradiť a splnil povinnosti mu uložené v čl. VI ods. 1, ak sa k týmto písomne zaviazala.

11. Okresný súd poukázal na ustanovenia § 788 ods. 1 a 3, § 796 ods. 1, § 822 a § 823 OZ. Dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že súdne konanie o náhrade škody, vedené pred ním pod sp. zn. 5C/5/2007, bolo nutné pre zistenie zodpovednosti poisteného ako aj pre zistenie výšky

plnenia poisťovne. Súčasťou poisťnej zmluvy č. XX-XXXXXXX-X však boli Všeobecné poisťné podmienky pre poistenie zodpovednosti za škody spôsobené pri výkone práva poľovníctva, ktoré v čl. VII písm. b) upravili povinnosť poisťovne uhradiť náklady súdneho konania len vtedy, ak sa poisťovňa k náhrade týchto písomne zaviazala. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že sa žalovaná na úhradu nákladov súdneho konania zaviazala.

12. V bodoch 25. a 26. rozsudku poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že aplikácia tohto zákonného ustanovenia nemôže viesť k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/144/2010 zo dňa 30. marca 2011. Keďže z poisťnej zmluvy a VPP nevyplýva povinnosť žalovanej na plnenie bez toho, že by sa poisťovňa na náhradu nákladov súdneho konania písomne zaviazala, nemožno konštatovať, že výkon tejto povinnosti je v rozpore s dobrými mravmi.

IV.

13. V odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca namietol zamietavý výrok jeho rozsudku a žiadal, aby ho odvolací súd zmenil a žalobe vyhovel.

14. Dôvodil, že na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnutý výrok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1, písm. f) a h) CSP). Podľa jeho názoru z poisťnej zmluvy a VPP vyplýva právna povinnosť na plnenie. Poukázal na ustanovenie § 788 ods. 1, 4, § 822 a § 823 OZ a § 32 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve a čl. VII ods. 1 písm. b) VPP. Z poistenia zodpovednosti za škodu na základe poisťnej zmluvy má žalobca ako poistený právo, aby v súvislosti s výkonom práva poľovníctva poisťovňa za neho nahradila škodu vzniknutú inému na zdraví alebo usmrtením.

15. Podľa názoru žalobcu boli naplnené hmotnoprávne požiadavky článku VII. ods. 1 písm. b) VPP, pretože súdne konanie o náhrade škody, vedené pod sp. zn. 5C/5/2007, bolo nutné na zistenie zodpovednosti poisteného ako aj pre zistenie výšky plnenia.

Z hľadiska práva na spravodlivý rozsudok je žalovaná povinná za žalobcu okrem škody nahradit' aj súvisiace trovy, ktoré v označenom konaní súd priznal poškodenému. V danom prípade totiž žalovaná neuznala uplatňovanú výšku škody, čo dala najavo (nielen) účasťou v označenom konaní na strane žalovaného (poistenca), ale najmä tým, že využívala všetky právne prostriedky - odvolanie, podávanie vyjadrení, čo spôsobilo narastanie úkonov právnej pomoci. A k b y žalovaná uplatňovaný nárok poškodeného uznala a uhradila požadovanú výšku škody, neboli by vznikli žiadne trovy.

V.

16. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil rozsudkom zo dňa 30. júla 2019 sp. zn. 9Co/28/2019 (č. l. 181) a žalovanej nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zistením skutkového stavu mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci, a že jeho právne závery, ku ktorým dospel, sú v súlade so skutkovými zisteniami.

18. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodal:

„Sporové konanie je kontradiktórne; strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje priaznivé dôsledky, je povinná tieto skutočnosti tvrdiť a k(u) tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazy, inak úspešnou nemôže byť.

V prejednávanej veci mal žalobca za to, že ako osoba poistená pre prípad zodpovednosti za škodu vzniknutú pri výkone práva poľovníctva má právo na to, aby žalovaná ako poisťovateľ zaplatila za neho poškodenému trovy konania vo výške 9.252,85 eur a na účet súdu súdny poplatok 561,50 eur, ako mu bolo uložené rozhodnutím súdu v konaní, do ktorého žalovaná vstúpila (5C/5/2007).

Bolo na žalobcovi, aby preukázal existenciu takej povinnosti žalovanej.

Dôkazným prostriedkom preukazujúcim oprávnenosť nároku žalobcu mala byť poisťná zmluva č. XX-XXXXXXX-X, ktorá v článku II upravuje rozsah poistenia - podľa ods. 1 tohto článku zmluvy sa poistenie zodpovednosti za škodu vzťahuje na členov Slovenského poľovníckeho zväzu v súvislosti s

výkonom poľovníctva.

Súčasťou poisťnej zmluvy sú však, vychádzajúc z § 788 ods. 3 OZ, všeobecné poisťné podmienky žalovanej, na ktoré poisťná zmluva odkazuje.

Pri interpretácii účelu a rozsahu dohodnutého poistenia a poisťného plnenia platí v prvom rade to, či(čo) si účastníci, v úplnosti posudzovanom právnom úkone, v súlade so zmluvnou autonómiou dohodli (lex contractum). Súd výkladovými metódami (gramatickou, logickou a systémovou) interpretuje obsah jazykového vyjadrenia dohodnutého vymedzenia príslušných v zmluve uvedených pojmov; nahrádzanie zmluvných dojednaní prípustné nie je.

Čl. VII ods. 1 písm. b) všeobecných poisťných podmienok upravuje dohodnuté povinnosti poisťovne vo vzťahu k úhrade nákladov občianskeho súdneho konania o náhrade škody pre prípad, ak bolo toto konanie nutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, ak je poistený povinný tieto uhradiť.

Predpokladom povinnosti poisťovne uhradiť také náklady je však jej písomný záväzok vo vzťahu k tomuto plneniu. Žiadnou interpretačnou metódou nie je možné pri výklade zmluvy dospieť k inému záveru ako k tomu, že vynútiteľná povinnosť žalovanej k úhrade trov konania nemôže existovať bez jej písomného záväzku.

Bolo na žalobcovi, aby existenciu tohto písomného záväzku preukázal. Žalobca túto skutočnosť ale ani netvrdil, ani nepreukázal, čím v konaní neunesol ani bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazné.“

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

VI.

20. Rozsudok krajského súdu napadol žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) včas podaným dovolaním dňa 29. 11. 2019 z dôvodu, že „podľa jeho názoru napadnutý výrok jeho rozsudku spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (podľa § 421 ods. 1 CSP)“.

21. Dovolateľ poukázal na ustanovenie § 822 OZ a Čl. VII ods. 1 písm. b) VPP. Uviedol, že povinné zmluvné poistenie vychádza z toho, že na základe osobitného všeobecne záväzného právneho predpisu je určitým osobám uložená povinnosť uzatvoriť poisťnú zmluvu a v tomto poistení zotrvať po celú dobu výkonu určitej činnosti. Podstatou poistenia je prenos finančných dopadov rizika z jeho nositeľa na iný subjekt - poisťovňu. Ani žalobca ani žalovaná ako vedľajší účastník z titulu povinného zmluvného poistenia (v konaní sp. zn. 5C/5/2007) neuznali poškodeným uplatňovanú náhradu škody vo výške 307.906 eur, pričom súd poškodenému priznal ďaleko nižšiu sumu 18.721,37 eur. Práve pre postoj žalovanej (poisťovne) sa v súdnom konaní uskutočnilo rozsiahle dokazovanie, nutné pre zistenie zodpovednosti poisteného a výšky plnenia.

22. Podľa dovolateľa podmieňovanie povinnosti žalovanej (poisťovne) nahradit' náklady občianskeho súdneho konania len vtedy, ak sa k náhrade písomne zaviazala podľa čl. VII ods. 1 písm. b) VPP, je dojednaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a zneužitím dominantného postavenia jednej zmluvnej strany s úmyslom vyhnúť sa plateniu trov súdneho konania. Z poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby poisťiteľ za neho nahradil škodu, ak nastane poisťná udalosť, pričom plnenie poisťiteľa nemôže byť viazané len na jeho jednostranné uváženie, či dá písomný súhlas alebo nie. Podľa platnej judikatúry a súdnej praxe trovy občianskeho súdneho konania v konaní o náhradu škody je poisťovňa povinná nahradit', ak toto konanie bolo nevyhnutné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia. Je to napr. vtedy, ak poškodený bude podľa názoru poisťovne uplatňovať nároky na náhradu škody sporné čo do výšky, ktorú poisťovňa (ako vedľajší účastník) neuznala. Tak tomu bolo aj v súdnom prípade, preto je žalovaná povinná nahradit' za žalobcu okrem náhrady škody aj náhradu nákladov, ktoré súd priznal poškodenému W. N..

23. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

VII.

24. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu zo dňa 23. 04. 2021 v prvom rade poukázala na to, že žalobca ho dostatočne nešpecifikoval, keď neuviedol, ktorá konkrétna situácia pri riešení právnej otázky dovolacím súdom mala nastať (písm. a), b) alebo ods. 1 CSP) a súčasne považuje za nedostatočné aj vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 432 CSP.

25. V ďalšom sa pridrižovala svojej doterajšej argumentácii. Poukázala na to, že právna úprava, platná a

účinná v čase existencie poisťnej zmluvy definovala minimálny rozsah poisťného krytia zmluvného poistenia v § 32 ods. 1 zákona č. 23/1962 Zb., preto nie je možné považovať za rozpor s dobrými mravmi, pokiaľ bol vo VPP dodržaný rozsah poisťného krytia stanovený osobitným zákonom. Pokiaľ by mal zákonodarca úmysel a záujem, aby sa okrem zákonom stanoveného minimálneho rozsahu poisťného krytia hradili z tohto povinného zmluvného poistenia aj ďalšie škody, resp. náklady, bol by to v zákone uviedol a nedával by zmluvným stranám možnosť, aby si väčší rozsah poistenia dohodli. Navrhla preto, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol, resp. ako nedôvodné zamietol.

VIII.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s o zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

27. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania.

27.1. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad.

27.2. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritórnym rozhodnutím, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutie Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 172/03).

28. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

29. V danom prípade dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP.

30. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

31. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

32. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 CSP).

33. Riešenie právnej otázky prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej obsahu, zmyslu a účelu, normu interpretuje a zo svojich skutkových zistení (to znamená po vyriešení skutkových otázok a na ich podklade) prijíma právne závery o (ne)existencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad.

34. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky,

ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

35. Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania jej teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej otázky. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP teda musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade o skutkovú otázku).

36. Ústavný súd SR sa v náleze sp. zn. I. ÚS 51/2020 (ďalej len „Nález“) vyjadril k otázke viazanosti najvyššieho súdu dovolacími dôvodmi. V Náleze výslovne uvádza:

„Povinnosť dovolateľa vymedziť a konkretizovať prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP treba vnímať ako jeho povinnosť predostrieť vlastnú argumentáciu v prospech prípustnosti dovolania, a tak napomôcť preskúmaniu rozhodnutia dovolacím súdom. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju aj sám. Najvyšší súd nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel prípustnosť dovolania dovolateľ. Nemožno akceptovať taký výklad, že najvyšší súd by nemohol pri posúdení prípustnosti dovolania zohľadňovať tie svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil. Je užitočné sa pozrieť aj na dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP. Až následne možno posúdiť,

(a) či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a

(b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP.“

37. Žalobca v dovolaní nekonkretizoval priamym položením právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Posudzujúc dovolanie v zmysle vyššie uvedeného Nálezu, dovolací súd mal z obsahu dovolania za to, že dovolateľ za nesprávne posúdenú právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ktorej riešením sa odvolací súd mal odkloniť od doterajšej judikatúry dovolacieho súdu, považuje otázku:

„Či podmieňovanie povinnosti žalovanej (poisťovne) nahradiť náklady občianskeho súdneho konania len vtedy, ak sa k náhrade písomne zaviazala podľa čl. VII ods. 1 písm. b) VPP, je dojednaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a zneužitím dominantného postavenia jednej zmluvnej strany s úmyslom vyhnúť sa plateniu trov súdneho konania.“

38. V danom prípade je zrejmé, že súd prvej inštancie v poradí v druhom rozsudku založil svoje rozhodnutie na tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia a preukázania, že sa žalovaná na úhradu nákladov súdneho konania zaviazala a zároveň, keďže z poisťnej zmluvy a VPP nevyplýva povinnosť žalovanej na plnenie bez toho, že by sa poisťovňa na náhradu nákladov súdneho konania písomne zaviazala, nemožno konštatovať, že (také podmieňovanie) výkonu tejto povinnosti je v rozpore s dobrými mravmi.

39. Žalobca však nesprávnosť posúdenia právnej otázky čo do rozporu s dobrými mravmi v dovolaní nenamietal.

40. V dovolaní nesprávnosť právneho posúdenia podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP videl iba v tom, že (podľa jeho názoru) z § 788 ods. 1, 4, § 822 a § 823 OZ a § 32 zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve, poisťnej zmluvy a čl. VII ods. 1 písm. b) VPP vyplýva právna povinnosť žalovanej na plnenie.

41. Z uvedeného a rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že otázku v dovolaní namietaného rozporu dojednania podľa čl. VII ods. 1 písm. b) CSP s dobrými mravmi odvolací súd neriešil, t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia takej právnej otázky.

42. Dovolacie konanie nie je pokračovaním odvolacieho konania, a preto v ňom nemožno úspešne uplatniť dôvod (v danom prípade rozpor s dobrými mravmi), ktorý dovolateľ neuplatnil v dovolaní. Dovolanie teda v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, a preto ho dovolací súd ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

43. Nad rámec dovolacieho konania najvyšší súd uvádza, že povinnosť poisťovne uhradiť poistenému náklady občianskeho súdneho konania o náhrade škody, ak toto konanie bolo potrebné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo výšky plnenia poisťovne, pokiaľ je poistený povinný tieto uhradiť. Bola síce v minulosti zakotvená v ustanovení § 7 vyhl. č. 14/1983 Zb. o poisťných podmienkach pre poistenie zodpovednosti za škody, avšak táto vyhláška bola s účinnosťou od 01. 11. 1991 zrušená vyhláškou č. 364/1991 Zb.

44. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.